

เรื่อง การถ่ายโอนเทคโนโลยี ตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติ
การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
พ.ศ. 2542

กฎหมายที่ควบคุมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

พ.ร.บ.การ
ประกอบธุรกิจ
ของคนต่างด้าว
พ.ศ.2542

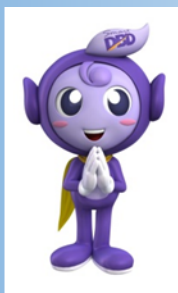
กฎหมายหลักที่กำกับการ
ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

กฎหมายเฉพาะ
ธุรกิจ

การธนาคารพาณิชย์

ประกันภัย

หลักทรัพย์

เจตนารมณ์กฎหมาย

มาตรา 5 การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา

พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

เจตนารมณ์กฎหมาย

กลไกการทำงานของ พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

ใคร คือ ?
“คนต่างด้าว”

นิยามของ
คนต่างด้าว

ธุรกิจที่
ควบคุม

ธุรกิจอะไรบ้าง ?
ที่ควบคุม

ใบอนุญาต
ประกอบธุรกิจ
ของคนต่างด้าว

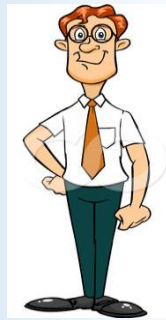
การรับรองสิทธิ
การประกอบ
ธุรกิจของคน
ต่างด้าว

- การขออนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
- การรับรองสิทธิการประกอบธุรกิจ

นียม “คนต่างด้าว”

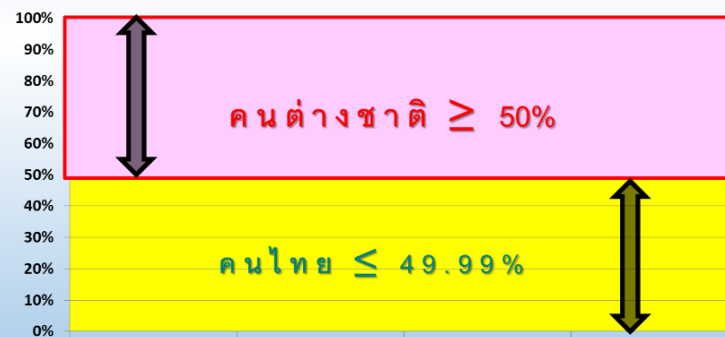
1. บุคคลธรรมดา ไม่มีสัญชาติไทย

2. นิติบุคคล ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย

3. นิติบุคคล จดทะเบียนในประเทศไทย

คนต่างด้าวที่เป็นองค์กรธุรกิจซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย

นิยามของ คนต่างด้าว

มาตรา 4 (3) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย

- กรณีเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนพิจารณาหุ้นอันเป็นทุนตั้งกึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) หรือ (2)
- กรณีห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน พิจารณาตัวหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (1) และพิจารณาการลงทุนที่มีนิติบุคคลตาม (1) หรือ (2) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดของห้างฯ

ธุรกิจที่กำกับ

บัญชี หนึ่ง

9 ข้อ 16 รายการธุรกิจ

เป็นธุรกิจเกี่ยวกับอาชีพพื้นฐานและความเป็นอยู่ของคนไทย

ไม่อนุญาต ให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจด้วยเหตุผลพิเศษ เช่น

การทำนา ทำไร่ หรือทำสวน

การเลี้ยงสัตว์

การทำป่าไม้และการแปรรูปไม้จากป่าธรรมชาติ

การทำประมงเฉพาะการจับสัตว์ในน่านน้ำไทยและเขต EEZ

การสกัดสมุนไพรไทย

การค้าที่ดิน

ธุรกิจที่กำกับ

กรณีศึกษาบัญชีหนึ่ง

การทำนา ทำไร่ หรือทำสวน

บริษัทมีผู้ถือหุ้นทั้งหมดเป็นสัญชาติออสเตรเลียประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเกษตร โดยบริษัทจะจัดหาเมล็ดสับดูดำ ปุ๋ย ยาฆ่าหญ้า และอบรมเกษตรกรให้ทราบถึงวิธีการเพาะปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวรวมทั้งเมื่อเกษตรกรเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์สับดูดำแล้วบริษัทจะรับซื้อคืนทั้งหมดเพื่อนำมาสกัดเป็นน้ำมันดิบและกลั่นเป็นน้ำมันไบโอดีเซล เพื่อจำหน่ายต่อไป จึงขอทราบว่าบริษัทสามารถกระทำหรือไม่ภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 (ไม่สามารถประกอบธุรกิจได้)

การเลี้ยงสัตว์

นิติบุคคลต่างชาติประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับการผลิตสัตว์ทดลอง และจำหน่ายเพื่อนงานวิทยาศาสตร์สัตว์ทดลอง (ไม่สามารถประกอบธุรกิจได้)

ธุรกิจที่กำกับ

บัญชี สอง 3 หมวด 21 รายการธุรกิจ

หมวด 1 ความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ

- การขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศในประเทศ

หมวด 2 มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และทัศนกรรมพื้นบ้าน

- การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน

หมวด 3 มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม

- การแปรรูปไม้เพื่อทำเครื่องเรือน/เครื่องใช้ไม้สอย

ธุรกิจที่กำกับ กรณีศึกษาบัญชี สอง

หมวด

• 1 การขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศในประเทศ

นิติบุคคลจดทะเบียนในต่างประเทศประกอบธุรกิจขนส่งสินค้าทางเรือระหว่างประเทศ โดยบริษัทจะขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ซึ่งบรรจุสินค้าจากท่าเรือแหลมฉบังมายังสถานีขนถ่ายสินค้าลาดกระบัง และจะขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ซึ่งบรรจุสินค้าจากโรงงานผู้ส่งออกมายังบริเวณท่าเรือในประเทศไทย เพื่อบรรทุกสินค้าไปยังต่างประเทศที่ทำเรือปลายทาง ซึ่งบริษัทเรียกค่าตอบแทนเพิ่มต่างหาก ถือเป็น การขนส่งในประเทศตามบัญชีสองแห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ (มีส่วนการขนส่งในประเทศ ต้องขออนุญาต)

หมวด

• 2 การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน

นิติบุคคลต่างด้าว ประกอบกิจการส่งออกเครื่องประดับอัญมณี โดยบริษัทจะสั่งซื้ออัญมณีและตัวเรือนจากผู้ผลิตในประเทศ แล้วทำการประกอบเครื่องประดับตามแบบของตัวเองเพื่อจำหน่ายให้ลูกค้าในต่างประเทศทั้งหมด (การประกอบเครื่องประดับตามแบบของตัวเองไม่ใช่การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน ไม่ถือเป็น การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามบัญชีสอง)

ธุรกิจที่กำกับ

เงื่อนไข บัญชีสอง

ต้องมีคนไทยถือหุ้น

$> = 40 \%$

ต้องมีกรรมการที่เป็นคนไทย

$> = 2 / 5$

ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี
โดยการอนุมัติของกรม.

ธุรกิจที่กำกับ

บัญชี สาม 21 รายการธุรกิจ

ธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขัน เช่น

- การทำกิจการโรงแรม การขายอาหาร เครื่องดื่ม
- การค้าภายในผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรพื้นเมือง
- การค้าปลีก การค้าส่ง
- การทำธุรกิจบริการอื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี

โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการต่างด้าว

ธุรกิจที่กำกับ

ธุรกิจในบัญชีสาม

- ครอบคลุมธุรกิจบริการทุกประเภท
 - (21) ธุรกิจบริการอื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ 100%

ธุรกิจที่กำกับ

กรณีศึกษาบัญชีสาม

- การค้าภายในผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมือง
- การค้าปลีก การค้าส่ง

นิติบุคคลต่างตัวจดทะเบียนในประเทศไทยประกอบธุรกิจค้าปลีกและค้าส่งสินค้าต่าง ๆ มีแผนจะประกอบธุรกิจเพิ่มเติมโดยจะซื้อสินค้าประเภทกะลาปาล์ม เชื้อเพลิง เศษไม้อัดแท่ง และถ่านหิน และจะจำหน่ายสินค้านี้ดังกล่าวให้แก่ลูกค้าในประเทศไทยเพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงและพลังงานในโรงงานหรือโรงไฟฟ้า จึงขอหารือว่าการจำหน่ายสินค้านี้ดังกล่าวถือเป็นการประกอบธุรกิจที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ในธุรกิจบัญชีสาม (๑๓) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมือง หรือเป็นการประกอบธุรกิจตามบัญชีสาม (๑๔) การค้าปลีกและบัญชีสาม (๑๕) การค้าส่งหรือไม่

กรณีที่คนต่างตัวได้ซื้อสินค้าประเภทกะลาปาล์มเชื้อเพลิงเศษไม้อัดแท่ง และถ่านหิน และจำหน่ายให้แก่ลูกค้าในประเทศไทย เข้าข่ายเป็นการค้าปลีกตามบัญชีสาม (๑๔) และหรือการค้าส่งตามบัญชีสาม (๑๕) ท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจตามบัญชีสาม (๑๓) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมืองเนื่องจาก ๑) กะลาปาล์มและเชื้อเพลิงเศษไม้อัดแท่งเป็นเพียงเศษที่เหลือใช้จากกระบวนการผลิตซึ่งไม่ถือเป็นผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมือง และ ๒) ถ่านหินไม่ถือเป็นผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมือง

ธุรกิจที่กำกับ

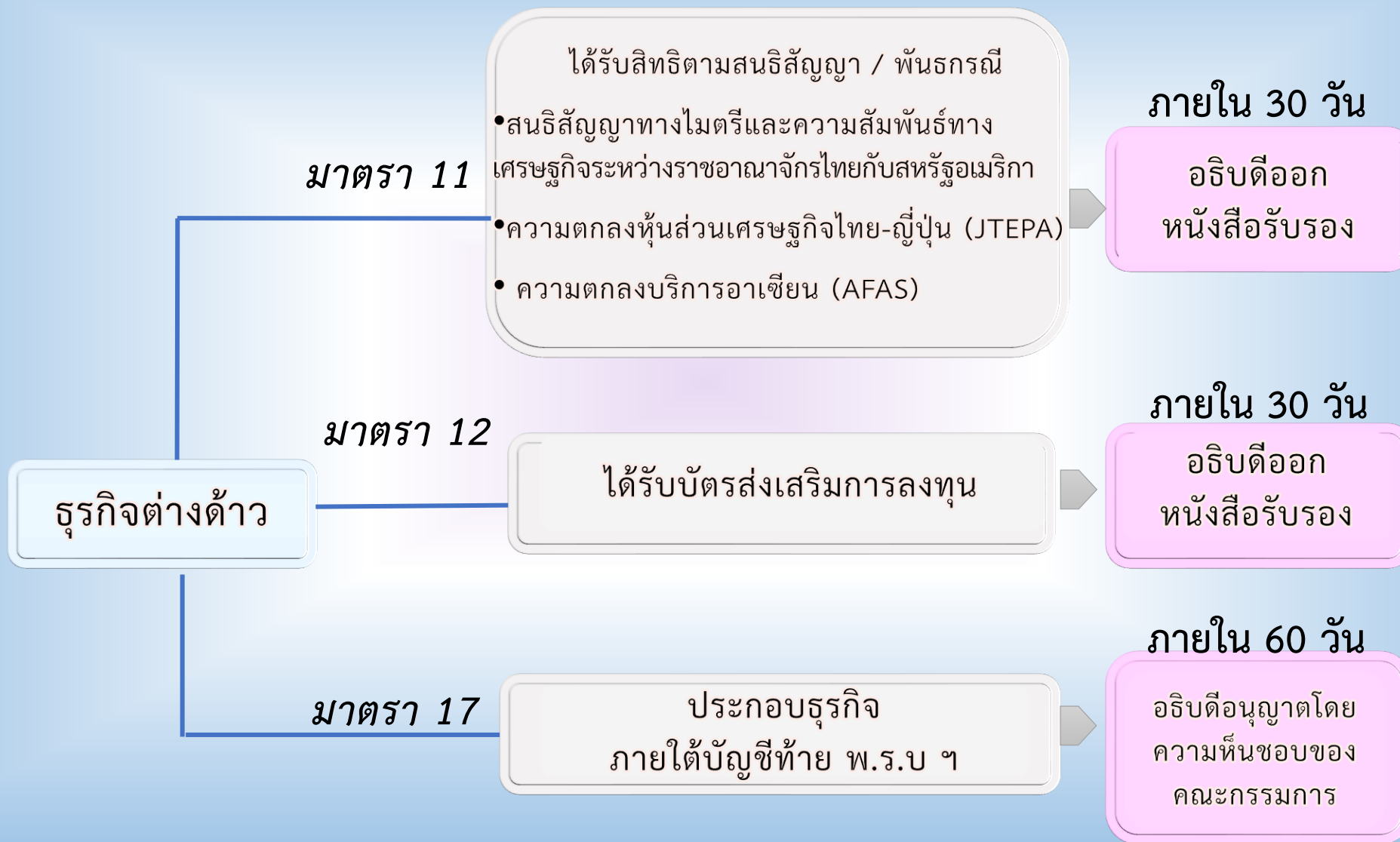
กรณีศึกษาบัญชีสาม

- การค้าภายในผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมือง
- การค้าปลีก การค้าส่ง (ต่อ)

หากคนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจการค้าปลีกและหรือการค้าส่ง ต้องได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว อย่างไรก็ตาม หากคนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งโดยไม่ต้องขออนุญาตคนต่างด้าวสามารถดำเนินการได้โดยจะต้องมีทุนตามความเป็นจริง คือ ทุนจดทะเบียนที่ได้มีการเรียกชำระค่าหุ้นแล้วที่ใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจแต่ละธุรกิจไม่น้อยกว่า 100 ล้านบาท ซึ่งไม่รวมทุนขั้นต่ำในธุรกิจอื่นที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 และทุนที่กฎหมายอื่นได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ ทุน 100 ล้านบาท สำหรับการค้าปลีกสามารถมีร้านค้าได้จำนวน 5 ร้านค้าหรือกรณีการค้าส่งสามารถมีร้านค้าได้จำนวน 1 ร้านค้า อนึ่ง การค้าปลีก ได้แก่ การขายให้แก่ลูกค้าเพื่อใช้ในการบริโภคโดยตรงของตนเอง และการค้าส่ง ได้แก่ การขายให้แก่ผู้ซื้อที่นำไปขายหรือให้บริการต่อแก่ลูกค้าหรือนำไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าอื่น

การขออนุญาตประกอบธุรกิจ

ช่องทางที่ 1

การขอหนังสือรับรองภายใต้สนธิสัญญาหรือความตกลงการค้าระหว่างประเทศกับคู่ภาคี (มาตรา 11)
สำหรับคนต่างด้าวตามมาตรา 10
Foreign Business Certificate (FBC)

ความตกลงและสนธิสัญญาต่างๆ

- ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ACIA)
- ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (AFAS)
- สนธิสัญญาไทย-อเมริกัน
- ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย
- ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA)

ช่องทางที่ 2

การขอหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจของ คนต่างด้าว (มาตรา 12) (FBC)

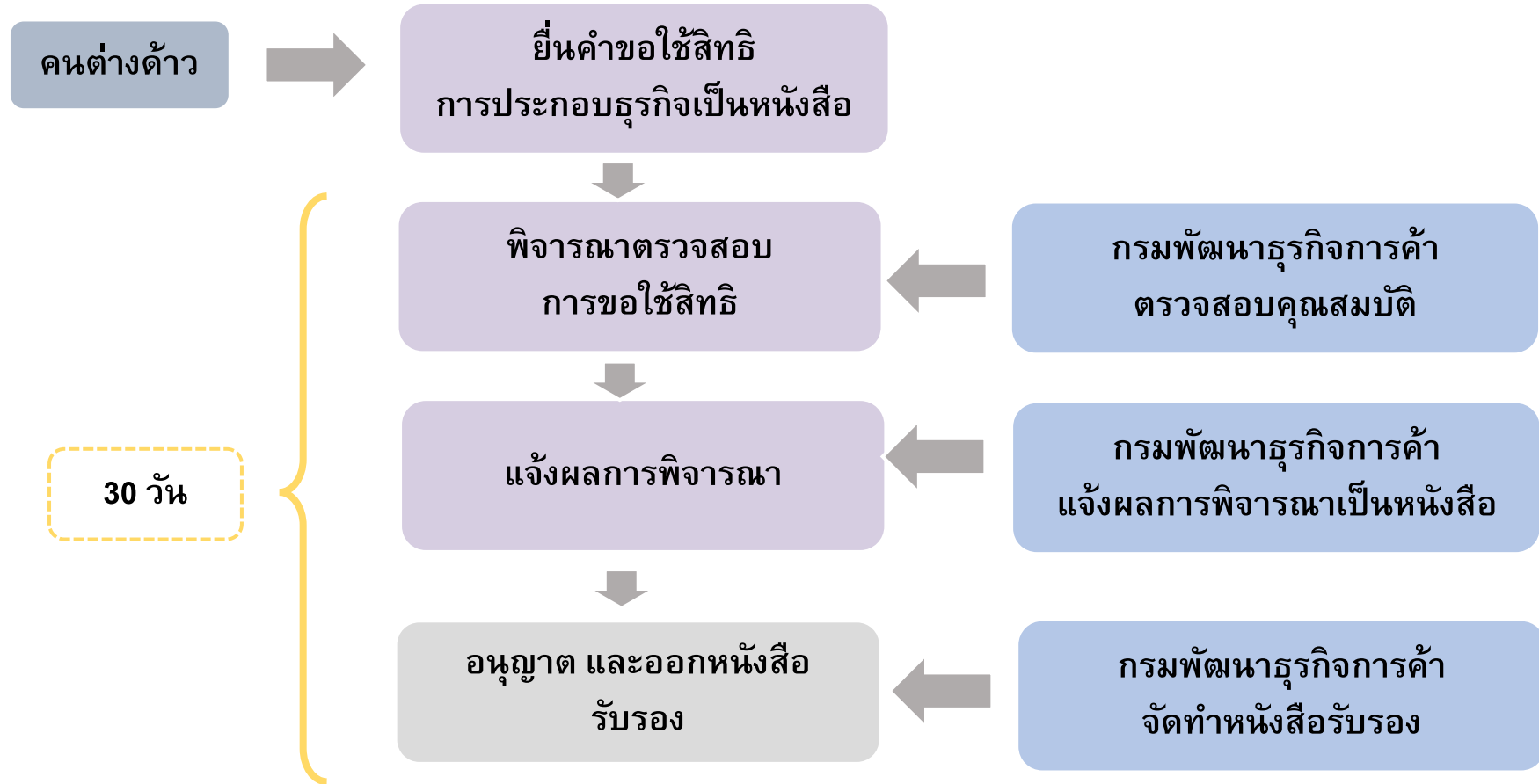
- ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการนิคมอุตสาหกรรม
- กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน รวมถึงขอบข่ายธุรกิจที่ระบุในเงื่อนไขเฉพาะโครงการ หรือได้รับอนุญาตจากการนิคมฯ เป็นธุรกิจตามบัญชีสองหรือบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
- หากได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตซึ่งมิได้เป็นธุรกิจที่เข้าข่ายตามบัญชีท้าย พรบ.ฯ แต่โดยข้อเท็จจริงมีการรับจ้างผลิตซึ่งเป็นการประกอบธุรกิจตามบัญชีสาม (21) การทำธุรกิจบริการ นิติบุคคลนั้นที่มีสถานะเป็นคนต่างด้าวสามารถขอหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามมาตรา 12 นี้ได้เช่นกัน

การขอรับหนังสือรับรองการประกอบ

ธุรกิจ

ขั้นตอนการขอหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

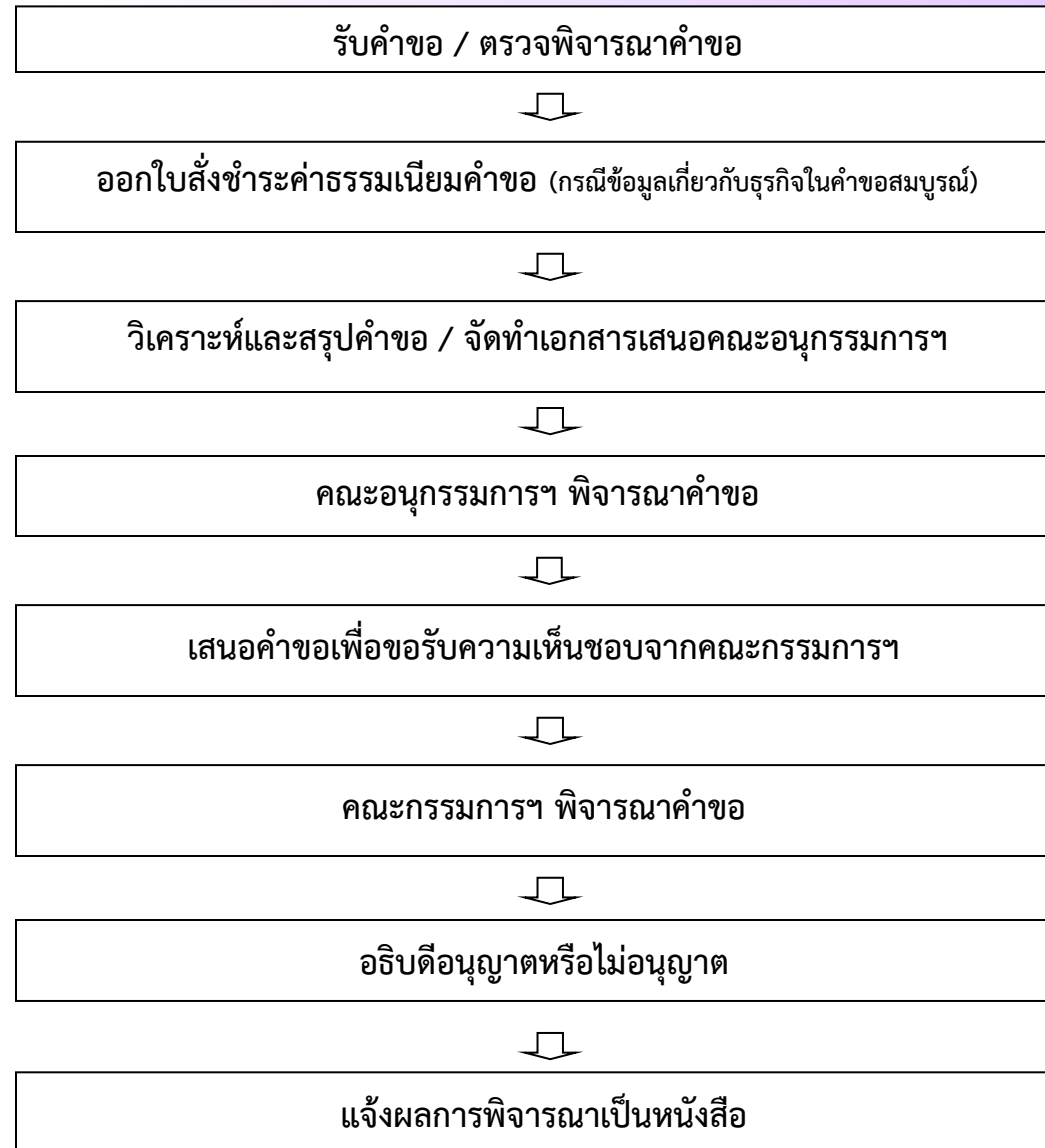

ช่องทางที่ 3

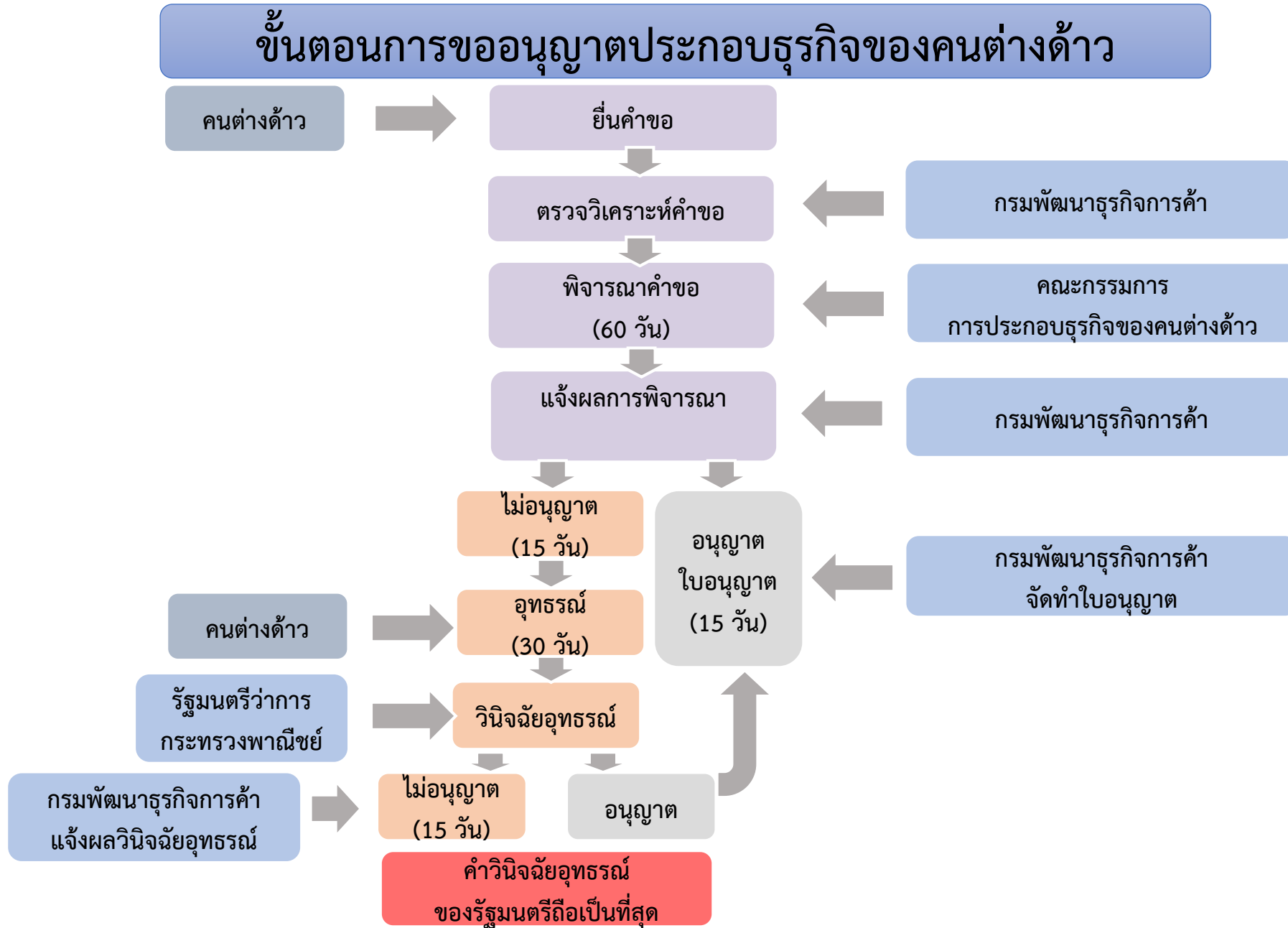
การขออนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
มาตรา 17
(Foreign Business License)

ขั้นตอน การอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

การขออนุญาตประกอบธุรกิจ

การขออนุญาตประกอบธุรกิจ

การปฏิบัติตามกฎหมายเมื่อ
ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ

- ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต
- ต้องนำหรือส่งทุนขั้นต่ำ เข้ามาในประเทศไทย
เพื่อใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ
- ต้องนำส่งงบการเงิน
- ต้องรายงานผลการดำเนินงานการประกอบธุรกิจ
- ต้องรายงานผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีตามแผนที่ได้นำเสนอไว้

ช่องทางที่ 4

ธุรกิจนอกบัญชี

ไม่ต้องขออนุญาต

ธุรกิจนอกบัญชีไม่ต้องขออนุญาต

1. ธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะกำกับ
2. ธุรกิจผลิต (ที่มีใช้ผลิตสินค้าตามบัญชีหนึ่ง สอง และสาม)
3. ธุรกิจส่งออก
4. ธุรกิจบริการสำนักงานผู้แทน/สำนักงานภูมิภาค
5. ธุรกิจบริการที่มีส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นคู่สัญญา
6. ธุรกิจขนส่งระหว่างประเทศ

ธุรกิจนอกบัญชีไม่ต้องขออนุญาต

ธุรกิจบริการที่มีส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นคู่สัญญา (เฉพาะธุรกิจบริการตามบัญชีสาม (21))

เช่น การทำธุรกิจบริการในโครงการจ้างเหมาแบบเบ็ดเสร็จ (Turn Key Project)

- บริการจัดหาและก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าแรงสูงขนาด 230 เควี ระยะทาง 50 กิโลเมตร ให้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- บริการด้านวิศวกรรม จัดหา จัดซื้ออุปกรณ์ ก่อสร้างและติดตั้งแท่นขุดเจาะน้ำมัน และการวางท่อใต้ทะเล เพื่อเชื่อมต่อกับแท่นขุดเจาะให้แก่ บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
- บริการตรวจสอบและแก้ไขงานก่อสร้างระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแบบใต้ดิน ให้กับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี

- มาตรา 18 รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดเงื่อนไขหนึ่งเงื่อนไขใดให้คนต่างด้าวผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) ...

(2) ...

(3) ...

(4) เทคโนโลยีหรือทรัพย์สินที่จำเป็น

(5) ...

- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขออนุญาตประกอบธุรกิจตามมาตรา 17 พ.ศ. 2546 ข้อ 1 (6)

การถ่ายทอดเทคโนโลยีในการยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

1. การถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้บริบทของ WTO

WTO ได้กำหนดหลักการเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีอยู่ภายใต้ TRIMS (Trade-related investment measures) ซึ่งประกอบด้วยมาตรการต้องห้ามสำหรับประเทศผู้รับการลงทุนในหลายมาตรการเพื่อไม่ให้ขัดกับหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) โดยหนึ่งในนั้นมีมาตรการเรื่อง Technology Transfer ด้วย แต่ไม่ได้กำหนดออกมาใน Annex Illustrative list (ซึ่ง list ดังกล่าว ก็มีได้เป็น exhaustive list) ทำให้ข้อกำหนดห้ามในมาตรการดังกล่าวยังไม่มีความแน่ชัด

2. การถ่ายทอดเทคโนโลยีในเชิงบังคับของต่างประเทศ

จากการศึกษาพบว่าประเทศจีนมีแนวทางเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการถ่ายทอดเทคโนโลยีในเชิงบังคับ ดังนี้

- การถ่ายทอดเทคโนโลยีต้องทำเป็นหนังสือในรูปแบบสัญญาที่เป็นเอกสารเท่านั้น (Written Agreement)
- มีการจัดระดับความสำคัญของเทคโนโลยีที่จะถ่ายทอดโดยกำหนดประเภทของเทคโนโลยีออกเป็น 3 ประเภท คือ 1. เทคโนโลยีที่ห้ามการถ่ายทอดสู่ประเทศจีน (prohibited) 2. เทคโนโลยีที่มีข้อจำกัดในการถ่ายทอดสู่ประเทศจีน (Restricted) 3. เทคโนโลยีที่สนับสนุนให้มีการถ่ายทอดสู่ประเทศจีน (Encouraged)
- เมื่อมีการจัดทำเป็นสัญญา หากไม่ปฏิบัติตามสัญญาย่อมมีผลในทางกฎหมายให้มีการบังคับตามสัญญาได้

การถ่ายทอดเทคโนโลยีในการยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

3. การถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้การให้อนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

- ปัจจุบันการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้การให้อนุญาตฯ ถูกกำหนดในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขออนุญาตประกอบธุรกิจตามมาตรา 17 พ.ศ. 2546 ข้อ 1 (6) “แผนการนำเทคโนโลยีเข้ามาจากต่างประเทศ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ถ้ามี)

- ทั้งนี้ เอกสารตามข้อ 1 (6) นั้น ได้แก่ “คำรับรองการถ่ายทอดเทคโนโลยี” โดยกฎกระทรวงฯ **ไม่ได้บังคับว่า คนต่างด้าวต้องยื่นเอกสารดังกล่าวมาพร้อมกับคำขออนุญาตประกอบธุรกิจ (เป็นทางเลือกสำหรับผู้ขออนุญาต)**

- “คำรับรองการถ่ายทอดเทคโนโลยี” จะระบุข้อมูลเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่คนไทย อย่างน้อย 1 วิธี จาก 8 วิธีที่กำหนด ได้แก่

1. การจัดทำสัญญาถ่ายทอดเทคโนโลยี 2. การมีส่วนร่วมของบุคลากรไทยในโครงการวิจัยและพัฒนา 3. การมีส่วนร่วมของบุคลากรไทยในโครงการพัฒนาสินค้าหรือบริการใหม่ออกสู่ตลาด 4. การแต่งตั้งคนไทยปฏิบัติงานในตำแหน่งแทนคนต่างด้าว 5. การส่งผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาให้ความรู้และ/หรือ การส่งบุคลากรไทยไปเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ 6. การสนับสนุนด้านการศึกษาและ/หรือวิชาการให้สถาบันการศึกษาหรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้อง 7. การฝึกอบรม 8. กิจกรรมอื่นๆ

- ทั้งนี้ จะต้องระบุลักษณะของเทคโนโลยีที่จะถ่ายทอด เช่น หัวข้อเรื่องขององค์ความรู้/ ระบุจำนวนผู้ถ่ายทอดและจำนวนผู้รับการถ่ายทอด โดยจำแนกเป็นคนไทยและคนต่างด้าว /ระบุงบประมาณที่ใช้ และระยะเวลาของการถ่ายทอดเทคโนโลยี

- คำรับรองการถ่ายทอดเทคโนโลยีได้รับการปรับปรุงตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เมื่อปี พ.ศ. 2560

การถ่ายทอดเทคโนโลยีในการยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

4. เกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

- คณะกรรมการใช้อำนาจและเกณฑ์ตามมาตรา 5 ของ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็น 1 ใน 13 ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณา โดยมีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องดังนี้
 - เทคโนโลยีที่ถ่ายทอดต้องเกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการที่ขออนุญาต
 - ผู้ถ่ายทอดต้องเป็นเจ้าของเทคโนโลยี หรือมีสิทธิในการใช้และถ่ายทอดให้ผู้อื่นใช้เทคโนโลยีนั้นได้
 - เทคโนโลยีที่ถ่ายทอดจะต้องไม่กระทบความมั่นคงของประเทศ ความปลอดภัยของผู้บริโภค ไม่ก่อปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

การถ่ายทอดเทคโนโลยีในการยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

5. มาตรการติดตามการตรวจสอบการถ่ายทอดเทคโนโลยีของคนต่างด้าว ตาม “คำรับรองการถ่ายทอดเทคโนโลยี”

- เมื่อคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตฯ ครบ 1 ปี จะมีกระบวนการติดตามตรวจสอบการถ่ายทอดเทคโนโลยีของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาต โดยเจ้าหน้าที่จะส่งหนังสือเรียกเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีตาม “คำรับรองการถ่ายทอดเทคโนโลยี” ให้ไว้ เพื่อตรวจสอบว่า ได้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีตามคำรับรองหรือไม่ เช่น หลักฐานการจัดอบรม ใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานอื่นใดที่แสดงว่ามีการดำเนินการตามแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นต้น

- หากคนต่างด้าวไม่มีการจัดส่งเอกสารรายงานการดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ตามที่เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งไป เจ้าหน้าที่จะใช้อำนาจตามมาตรา 40 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ดำเนินกระบวนการทางกฎหมายเพื่อเปรียบเทียบปรับฐานไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่

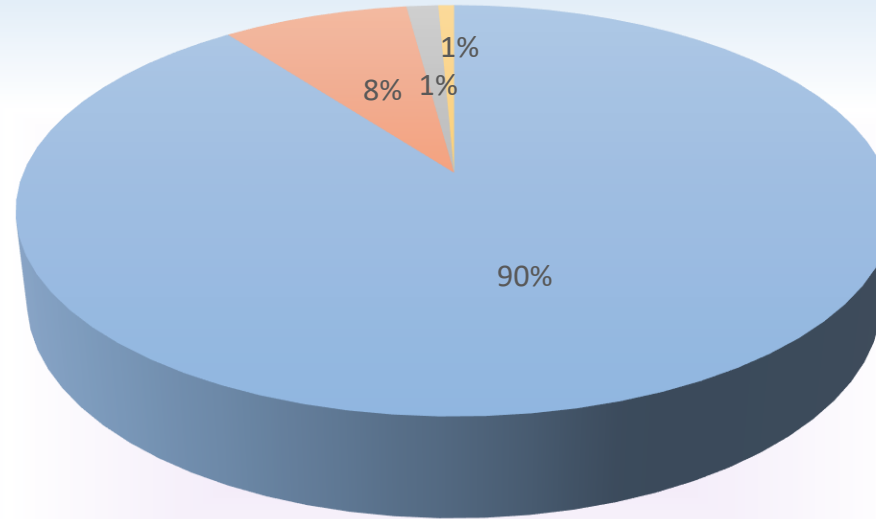
6. การถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้กฎหมายเฉพาะ

- มาตรา 6/2 ของพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 เพื่อประโยชน์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริมการลงทุนเกี่ยวกับการผลิตอากาศยาน การผลิตส่วนประกอบสำคัญของอากาศยาน และการบำรุงรักษาอากาศยานของหน่วยซ่อมประเภทที่หนึ่งสำหรับอากาศยาน... อาจตราพระราชกฤษฎีกายกเว้นคุณสมบัติและลักษณะของผู้ขอรับใบอนุญาตหรือใบรับรอง... เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับทุนจดทะเบียนซึ่งต้องเป็นของผู้มีสัญชาติไทย...

การถ่ายทอดเทคโนโลยีในการยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

วิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยี

- วิธีการฝึกอบรม
- วิธีการส่งผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาให้ความรู้ และส่งคนไทยไปเรียนรู้
- วิธีการมีส่วนร่วมของบุคลากรไทยในโครงการพัฒนาสินค้า/บริการใหม่ออกสู่ตลาด
- วิธีการสนับสนุนด้านการศึกษาและ/หรือวิชาการให้สถาบันการศึกษาหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง

กรณีศึกษา การถ่ายทอดเทคโนโลยีของผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในธุรกิจระบบการขนส่งทางราง

ลักษณะของธุรกิจ	การถ่ายทอดเทคโนโลยี	หมายเหตุ
<p>1. จ้างซ่อมบำรุง ล้อพร้อมเพลลาของรถฟ่วง รถจักรดีเซลไฟฟ้า รถจักรลากจูงให้กับบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) (มาเลเซีย)</p>	<p>-การจัดทำสัญญาถ่ายทอดเทคโนโลยี คู่สัญญาคือบริษัท ทีพีไอ โพลีน โดยมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและฝึกอบรมให้แก่พนักงานไทยระดับหัวหน้างานและระดับปฏิบัติการ ในประเทศมาเลเซีย เป็นเวลา 6 สัปดาห์</p> <p>- การฝึกอบรมภายในองค์กร (on the job training)</p>	<p>-คณะกรรมการฯ อนุญาตเฉพาะผู้รับบริการเฉพาะที่ระบุชื่อเท่านั้น และเป็นการดำเนินธุรกิจตามสัญญาชัดเจน โดยเป็นบริการที่ต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน</p>
<p>2. ธุรกิจบริการเป็นที่ปรึกษาเพื่อศึกษาความเหมาะสม ออกแบบรายละเอียดและจัดทำเอกสารประกวดราคา โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ให้แก่การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ฝรั่งเศส)</p>	<p>- จัดบรรยายให้ความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการผสมผสานระบบรถไฟฟ้าจากสำนักงานใหญ่ ในหัวข้อเรื่อง “การวิเคราะห์เชิงการทำงานสำหรับระบบรถไฟฟ้าในเมือง”</p>	<p>-การฝึกอบรมให้กับวิศวกรฝ่ายวิเคราะห์ระบบของคู่สัญญาคอนซอร์เทียม 5 คน</p>

กรณีศึกษา การถ่ายทอดเทคโนโลยีของผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในธุรกิจระบบการขนส่งทางราง (ต่อ)

ลักษณะของธุรกิจ	การถ่ายทอดเทคโนโลยี	หมายเหตุ
<p>3. ทำธุรกิจบริการออกแบบ จัดหาอุปกรณ์ ก่อสร้าง และติดตั้งอุปกรณ์เครื่องมือ รวมทั้งการทดสอบ อุปกรณ์ งานระบบไฟฟ้าและเครื่องกล รวมทั้งจัดหาตู้รถไฟไฟฟ้าสำหรับโครงการระบบรถไฟฟ้าชานเมือง (สายสีแดง) ให้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย (ญี่ปุ่น)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การฝึกอบรมโดยบรรยายให้ความรู้วิศวกรและผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารสถานี - ส่งบุคลากรไปเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่น 	
<p>4. การทำกิจการบริการทางวิศวกรรมในการเป็นที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับการบริหารโครงการ (Project Management) การประกันระบบ การตรวจรับรองความปลอดภัย การออกแบบ การก่อสร้าง และการประเมินความพร้อมในการเปิดให้บริการภายใต้โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน (เยอรมันนี)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การส่งผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาให้ความรู้ - การฝึกอบรม 	<p>บัญชีสาม (9) การทำกิจการบริการทางวิศวกรรม</p>

กรณีศึกษา การถ่ายทอดเทคโนโลยีของผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในธุรกิจระบบการขนส่งทางราง (ต่อ)

ลักษณะของธุรกิจ	การถ่ายทอดเทคโนโลยี	หมายเหตุ
<p>5. การก่อสร้างทางวิ่งรถไฟฟ้า และสถานียกระดับช่วงสะพานใหม่-คูคต ให้แก่การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย กับกิจการร่วมค้า... (สาธารณรัฐประชาชนจีน)</p>	<p>-การจัดทำสัญญาถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยการฝึกอบรมให้วิศวกรและเจ้าหน้าที่งานเทคนิคของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย</p>	<p>บัญชีสาม (10) การก่อสร้าง</p>
<p>6. การทำธุรกิจบริการออกแบบ จัดซื้อ จัดหา ติดตั้ง ตรวจสอบ ทดสอบระบบเชื่อมระบบและการเปิดใช้งาน ตลอดจนการบริหารจัดการโครงการ ฝึกอบรม การให้คำปรึกษาแนะนำ ทางด้านวิศวกรรม ด้านการปฏิบัติการ ด้านการบำรุงรักษา และการแก้ไขความชำรุดบกพร่อง รวมทั้งการให้บริการสนับสนุน (support services) ในการจัดหาชิ้นส่วนอะไหล่ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบจัดเก็บค่าโดยสารอัตโนมัติ (Automatic Fare Collection System) สำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีเหลืองให้กับบริษัท บางกอก เวย์เมนต์ โซลูชั่น (สิงคโปร์)</p>	<p>- เป็นการฝึกอบรมภายในองค์กร โดยผู้จัดการโครงการทดสอบระบบของบริษัท</p>	

กรณีศึกษา การถ่ายทอดเทคโนโลยีของผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในธุรกิจระบบการขนส่งทางราง (ต่อ)

ลักษณะของธุรกิจ	การถ่ายทอดเทคโนโลยี	หมายเหตุ
7. การทำธุรกิจบริการเป็นที่ปรึกษาเพื่อบริหารโครงการสำหรับโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบินในประเทศไทย ให้แก่ บริษัทรถไฟความเร็วสูงสายตะวันออกเชื่อมสามสนามบิน จำกัด (สาธารณรัฐฝรั่งเศส)	จัดการบรรยายให้ความรู้โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ เป็นเวลา 3 ปี (ปีละครั้ง)	
8. การทำกิจการบริการทางวิศวกรรมในการเป็นที่ปรึกษาเพื่อควบคุมการก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน ให้แก่ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สาธารณรัฐเกาหลี)	การฝึกอบรม	

อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้การให้อนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

- มาตรการการถ่ายทอดเทคโนโลยีไม่เป็นเงื่อนไขบังคับ ทำให้การถ่ายทอดเทคโนโลยีหากไม่ได้เกิดขึ้นตามแผนที่ได้สัญญาไว้ จะไม่มีบทลงโทษในการไม่ปฏิบัติ
- เนื่องจากเป็นมาตรการที่ไม่ได้มีเงื่อนไขบังคับ และเป็น 1 ใน 13 ปัจจัยในการพิจารณาอนุญาต ทำให้ผู้ขออนุญาตไม่ได้มีมาตรการการถ่ายทอดเทคโนโลยีในระดับเข้มข้นให้กับคนไทย
- การกำหนดให้ธุรกิจบริการที่มีส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นคู่สัญญา เป็นธุรกิจนอกบัญชีทำให้ไม่สามารถกำกับดูแลในเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีได้ / หรือการไม่กำกับดูแลจะส่งผลดีมากกว่าในเชิงที่มีคนต่างชาติเข้ามาลงทุนสะดวกยิ่งขึ้น
- ยังไม่มีประเมินผลภาพรวมการถ่ายทอดเทคโนโลยีว่าคนไทยได้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว
- อุปสรรคอื่นๆ เช่น ผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมหรือเดินทางไปฝึกงานในต่างประเทศได้

ขอบคุณครับ

นายณพเกษม โชติติลล

กองบริหารการประกอบธุรกิจของชาวต่างชาติ